แผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สภาวะลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเสื่อมโทรม

- พื้นที่ป่าบริเวณต้นน้ำเสื่อมโทรมและลดลงอย่างต่อเนื่อง
- พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำและป่าพรุถูกทำลาย เสื่อมโทรม และลดลงอย่างต่อเนื่อง
- ดินชะล้างพังทลาย ลำคลองและทะเลสาบตื้นเขิน
- สัตว์น้ำที่หายากและใกล้สูญพันธุ์มีจำนวนลดลงและสูญหาย
- การใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพ ขาดการวางแผน
- ขาดการจัดการน้ำอย่างบูรณาการ
- การสูบน้ำจากทะเลสาบมากจนเกิดการรุกล้ำของน้ำเค็ม
- การนำน้ำบาดาลมาใช้ประโยชน์มากจนเกินศักยภาพ
- อุทกภัยรุนแรงขึ้น
- การทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มากเกินศักยภาพ
- ระบบบำบัดน้ำเสียมีจำกัด
- ปัญหาน้ำเสียจากชุมชน อุตสาหกรรม ฟาร์มสุกร และนากุ้ง
- ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ
- คุณภาพน้ำในลำคลองและทะเลสาบเสื่อมโทรม
- ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ถูกละเลย แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเสื่อมโทรม
- เครือข่ายการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดความเข้มแข็ง
- ขาดการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
- การบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ

วิสัยทัศน์

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาได้รับการฟื้นฟูและรักษาไว้อย่างยั่งยืน ภายใต้สมดุลที่เหมาะสม ระหว่างระบบนิเวศ เศรษฐกิจ และสังคม มีสถาบันและองค์กรการบริหารจัดการ ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม

วัตถุประสงค์

- อนุรักษ์ฟื้นฟู สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนในสังคมได้ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง
- จัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการผลิตและอุปโภคบริโภคโดยไม่ก่อให้เกิดมลพิษ
- จัดสรรแบ่งปันบทบาทในการอนุรักษ์ฟื้นฟู สงวนรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้คนในสังคมร่วมรับผิดชอบเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีร่วมกัน

ยุทธศาสตร์

- การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ
- การใช้ประโยชน์ทรัพยากรลุ่มน้ำแบบบูรณาการและใช้อย่างยั่งยืน
- การควบคุมและป้องกันมลพิษ
- การอนุรักษ์ ฟื้นฟู บูรณะ ศิลปวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
- การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการ

การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

1. ฟื้นฟูและคุ้มครองความอุดมสมบูรณ์ของป่าบริเวณต้นน้ำ
2. ฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ และป่าพรุรอบชายฝั่งและเกาะในทะเลสาบให้มีความอุดมสมบูรณ์
3. จัดหาที่ดินทดแทนให้ราษฎรที่ย้ายออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ และป่าพรุเพื่ออยู่อาศัยและทำกิน
4. ขุดลอกทะเลสาบ และลำคลอง ในแหล่งที่ตื้นเขินและเหมาะสม เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ
5. ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำและนกน้ำที่หายากและที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

การใช้ประโยชน์ทรัพยากรลุ่มน้ำแบบบูรณาการและใช้อย่างยั่งยืน

1. จัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบทะเลสาบให้เหมาะสมกับศักยภาพทางธรรมชาติ
2. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินและน้ำบาดาล แบบบูรณาการ เพื่อประโยชน์ในการผลิต และอุปโภคบริโภค
3. ควบคุมและลดปริมาณการสูบน้ำจากทะเลสาบในฤดูแล้ง
4. ให้มีการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่มีประสิทธิภาพโดยสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วม
5. ปรับปรุงระบบระบายน้ำ และระบบคมนาคม
6. จัดการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน

การควบคุมและป้องกันมลพิษ

1. ลดการปล่อยสารอาหารจากชุมชน อุตสาหกรรม ฟาร์มสุกร และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ลงสู่ทะเลสาบ
2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบบำบัดน้ำเสีย และ/หรือปรับปรุงเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม
3. รณรงค์และประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักในปัญหามลพิษ
4. บริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และการเมือง
5. ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและแหล่งกำเนิดมลพิษ
6. ปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนริมคลอง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

การอนุรักษ์ ฟื้นฟู บูรณะ ศิลปวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

1. อนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีดั้งเดิม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. อนุรักษ์ คุ้มครอง และใช้ประโยชน์จากแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม
3. พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้และเชื่อมโยงข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. สนับสนุนการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ให้สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชุมชน

การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. พัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
2. เพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. ให้มีกลไกในการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานของภาครัฐและภาคประชาชน
4. จัดทำฐานข้อมูลลุ่มน้ำที่เป็นมาตรฐาน รวดเร็ว และต่อเนื่อง
5. ติดตามประเมินผลการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา